

«Αναβάθμιση πολύ μικρών & μικρών επιχειρήσεων για την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους στις νέες αγορές»

I.1.6 ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

I.1.6.1 ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Ως **ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών** ορίζεται η ημερομηνία δημοσίευσης της Πρόσκλησης.

Κατά τη διαμόρφωση του προτεινόμενου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού από την επιχείρηση, είναι υποχρεωτική η σύνδεση των αιτούμενων δαπανών με τις παρακάτω κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών:

A/A	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΜΕΓΙΣΤΟ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟΝ ΕΠΙΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ
1.	Κτίρια, εγκαταστάσεις και περιβάλλον χώρος	40%
2.	Μηχανήματα – Εξοπλισμός	90%
3.	Άυλες Δαπάνες	100% και σε κάθε περίπτωση μέχρι 100.000€
4.	Μισθολογικό κόστος εργαζομένων (υφιστάμενο ή/και νέο προσωπικό) με την υποστήριξη από το ΕΚΤ (χρήση ρήτρας ευελιξίας, άρθρο 98 ΚΑΝ ΕΕ 1303/2014 και άρθρο 2 παρ. 3 της ΥΑΕΚΕΔ)	40% και μέχρι 24.000€ ως ακολούθως: 12.000,00€ ανά ΕΜΕ (υφιστάμενη ή/και νέα) και μέχρι δύο ΕΜΕ ¹ <i>Σημειώνεται ότι δεν είναι επιλέξιμη η πρόσληψη συζύγων και συγγενών α' και β' βαθμού.</i>

A. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

¹ **1 ΕΜΕ** = 12 ανθρωπομήνες = 300 ημέρες ασφάλισης = 2.080 ανθρωποώρες.

Υπολογισμός ΕΜΕ:

1. Εργαζόμενος με πλήρες ωράριο (8ωρο): Ημέρες ασφάλισης (του έτους) που ο εργαζόμενος δουλεύει με πλήρες ωράριο (8ωρο) / 300.

2. Εργαζόμενος που δουλεύει με ωράριο μικρότερο των οκτώ ωρών (στοιχεία από τους Πίνακες προσωπικού): (αριθμός ασφαλιστικών ημερομισθίων ανά μήνα x ώρες εργασίας ανά ημέρα x μήνες εργασίας) / 2.080.

Ετήσια Μονάδα Εργασίας (ΕΜΕ): θεωρείται η πλήρης απασχόληση για διάστημα 1 έτους, δηλαδή η συμπλήρωση 40 ωρών εβδομαδιαίως για 12 μήνες από ένα άτομο πλήρους απασχόλησης ή από περισσότερα άτομα μερικής απασχόλησης κατά το ίδιο διάστημα.

Πρόσκληση: Ο.Ι.1_ΚΕ_1 Έκδοση: 1 ^η Ημ. Έκδοσης: 11.02.2016	Σελίδα 14 από 57	
--	------------------	---

«Αναβάθμιση πολύ μικρών & μικρών επιχειρήσεων για την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους στις νέες αγορές»

Οι επιλέξιμες ενέργειες ανά κατηγορία δαπάνης είναι υποχρεωτικά οι ακόλουθες:

A/A	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ
1.	Κτίρια, εγκαταστάσεις και περιβάλλον χώρος	1.1 Κτιριακές υποδομές για τη λειτουργία της επιχείρησης 1.2 Κτιριακές υποδομές για την προστασία του Περιβάλλοντος και Εξοικονόμηση Ενέργειας
2.	Μηχανήματα – Εξοπλισμός	2.1 Μηχανολογικός Εξοπλισμός 2.2 Εξοπλισμός για την προστασία του Περιβάλλοντος και Εξοικονόμηση Ενέργειας 2.3 Τεχνολογική αναβάθμιση μέσω της αύξησης της χρήσης ΤΠΕ 2.4 Λοιπός Εξοπλισμός
3.	Άυλες Δαπάνες	3.1 Πιστοποίηση Συστημάτων, Σχεδιασμός και Τυποποίηση 3.2 Προβολή - Προώθηση των επιχειρήσεων σε αγορές στόχους 3.3 Δικαιώματα Τεχνογνωσίας και αξιοποίησή τους για την αποτελεσματικότερη παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών 3.4 Τεχνική και Συμβουλευτική Υποστήριξη/Καθοδήγηση επιχειρήσεων που θα συμβάλει στην βελτίωση της οργάνωσης και παραγωγικότητας των επιχειρήσεων, στην υποστήριξη καινοτομικής και τεχνολογικής επιχειρηματικότητας και της εξωστρέφειας.
4.	<u>Μισθολογικό κόστος υφιστάμενου ή νέου προσωπικού</u>	4.1 Πλήρες Μισθολογικό Κόστος Υφιστάμενου Προσωπικού 4.2 Πλήρες Μισθολογικό Κόστος Νεοπροσλαμβανόμενου Προσωπικού <i>Σημειώνεται ότι δεν είναι επιλέξιμη η πρόσληψη συζύγων και συγγενών α' και β' βαθμού.</i>

Ο επενδυτής κατά τη σύνταξη του επενδυτικού σχεδίου της πρότασης του θα επιλέγει δαπάνες, οι οποίες αφορούν στις επιλέξιμες ενέργειες που ακολουθούν:

1.1 Κτιριακές υποδομές για τη λειτουργία της επιχείρησης

1.1.1 Κτιριακές εργασίες, ηλεκτρομηχανολογικές και ειδικές εγκαταστάσεις στους χώρους παραγωγής, αποθήκευσης, διάθεσης και διοίκησης των επιχειρήσεων.

1.1.2 Παρεμβάσεις για τη βελτίωση, αναβάθμιση και διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου.

«Αναβάθμιση πολύ μικρών & μικρών επιχειρήσεων για την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους στις νέες αγορές»

1.1.3 Οποιασδήποτε μορφής συστήματα αυτοματοποίησης που σχετίζονται με κτιριακή υποδομή.

1.1.4 Κατασκευές, διαμορφώσεις, επεκτάσεις, διαρρυθμίσεις των κτιριακών εγκαταστάσεων (καθώς και των βοηθητικών εγκαταστάσεων και του περιβάλλοντος χώρου), οι οποίες στοχεύουν στο να διευκολύνουν την προσβασιμότητα των ΑμεΑ, σύμφωνα με τις Οδηγίες Σχεδιασμού για ΑμεΑ «Σχεδιάζοντας για όλους» του ΥΠΕΚΑ. Απαραίτητες προϋποθέσεις για την υλοποίηση των κτιριακών δαπανών είναι:

- η προσκόμιση της απαιτούμενης -σύμφωνα με τον ισχύοντα Οικοδομικό Κανονισμό- άδειας για τις εκτελούμενες εργασίες.
- η ύπαρξη ιδιοκτησίας ή παραχώρησης χρήσης ή μίσθωση ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου σε ισχύ κατά το χρόνο πραγματοποίησης της δαπάνης και για χρονικό διάστημα τουλάχιστον έξι (6) ετών. Η περίοδος της εξαστίας υπολογίζεται από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξης της επένδυσης. Η ιδιοκτησία, η μίσθωση, η σύσταση επικαρπίας ή η παραχώρηση χρήσης θα πρέπει να καταδεικνύεται με το 1ο αίτημα πιστοποίησης και πριν την καταβολή της δημόσιας επιχορήγησης. Ειδικά για ανέγερση κτιρίου κάθε χρήσης, το μισθωτήριο πρέπει να είναι δώδεκα (12) έτη από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξης της επένδυσης.

Σημειώνεται ότι:

- Δεν είναι επιλέξιμες οι εργοδοτικές εισφορές για κατασκευαστικές εργασίες καθώς και οι δαπάνες που αφορούν σε δασμούς, φόρους, τέλη.
- Δεν είναι επιλέξιμες οι υποχρεωτικές και σχετιζόμενες είτε με την έκδοση αδειών είτε με την επίβλεψη δαπάνες.
- Δεν είναι επιλέξιμες στην παρούσα Κατηγορία δαπάνες μελετών ανακαίνισης, διακόσμησης και λοιπές παρεμφερείς δαπάνες μελετών.

1.2 Κτιριακές υποδομές για την προστασία του Περιβάλλοντος και Εξοικονόμηση Ενέργειας

1.2.1 Κτιριακές εργασίες, ηλεκτρομηχανολογικές και ειδικές εγκαταστάσεις στους χώρους παραγωγής, αποθήκευσης, διάθεσης και διοίκησης των επιχειρήσεων που συνδέονται άμεσα είτε με εξοικονόμηση ενέργειας, είτε με την προστασία του περιβάλλοντος, ήτοι:

- Αναβάθμιση του συστήματος κεντρικής θέρμανσης με περιβαλλοντική μέριμνα.
- Χρήση αβαθούς γεωθερμίας.
- Αναβάθμιση συστημάτων παραγωγής θερμικής ενέργειας (λεβητοστάσια/ ατμοπαραγωγή κ.λ.π.), βελτίωση βαθμού απόδοσης.
- Αντικατάσταση υαλοπινάκων ή/και πλαισίων με νέα υψηλής ενεργειακής απόδοσης που να πληρούν τις απαιτήσεις του Κανονισμού Ενεργειακής Αποδοτικότητας Κτιρίων.
- Θερμομόνωση κτιρίων.
- Φυτεμένο δώμα.
- Μόνωση δικτύων μεταφοράς συστημάτων θέρμανσης/ψύξης.

2.1 Μηχανολογικός Εξοπλισμός

Πρόσκληση: Ο.Ι.1_ΚΕ_1 Έκδοση: 1 ^η Ημ. Έκδοσης: 11.02.2016	Σελίδα 16 από 57	
--	------------------	---

«Αναβάθμιση πολύ μικρών & μικρών επιχειρήσεων για την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους στις νέες αγορές»

2.1.1 Προμήθεια - μεταφορά - εγκατάσταση νέων σύγχρονων μηχανημάτων, συστημάτων αυτοματοποίησης και λοιπού εξοπλισμού που εξυπηρετούν την παραγωγή, αποθήκευση, διάθεση των προϊόντων και τη λειτουργία της επιχείρησης.

2.1.2 Δαπάνες μετεγκατάστασης επιχειρήσεων: Αποσυναρμολόγηση, μεταφορά, εγκατάσταση παραγωγικού και μη εξοπλισμού, μεταφορά α' υλών, ημιέτοιμων και ετοιμών προϊόντων και βοηθητικών υλών.

2.2 Εξοπλισμός για την προστασία του Περιβάλλοντος και Εξοικονόμηση Ενέργειας

2.2.1 Αγορά - μεταφορά - εγκατάσταση εξοπλισμού και συστημάτων για την προστασία του περιβάλλοντος, ήτοι:

- Εγκατάσταση συστήματος ΑΠΕ ή αντλιών θερμότητας για την παραγωγή ζεστού νερού χρήσης ή/και θέρμανσης/ψύξης χώρων.
- Αντικατάσταση παλαιού συστήματος καυστήρα / λέβητα με νέο υψηλής απόδοσης ή με σύστημα φυσικού αερίου.
- Εξοπλισμός και εργασίες για μείωση κατανάλωσης νερού.
- Συστήματα BEMS (Building Energy Management System).
- Αντιστάθμιση αέργου ισχύος ηλεκτρικών καταναλώσεων.
- Εξοπλισμός και εργασίες για τη διαχείριση των υγρών & στερεών αποβλήτων.
- Εξοπλισμός και εργασίες για τη μείωση αέριων ρύπων και όχλησης.
- Εξοπλισμός και εργασίες για τον περιορισμό της ρύπανσης του εδάφους, υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας.
- Εξοπλισμός και εργασίες για την παραγωγή ενέργειας από φιλικές προς το περιβάλλον τεχνολογίες (φωτοβολταϊκά, ανεμογεννήτριες, γεωθερμία κλπ) και αποθήκευση ενέργειας.
- Εξοπλισμός και εργασίες αναβάθμισης της ενεργειακής απόδοσης του συστήματος κλιματισμού.
- Εξοπλισμός και εργασίες για χρήση υβριδικού αερισμού με ανεμιστήρες οροφής.
- Εξοπλισμός και εργασίες για χρήση μηχανικού αερισμού (free cooling).
- Αντικατάσταση ηλεκτρικών/ηλεκτρονικών συσκευών με νέες ενεργειακής σήμανσης Α.
- Εγκατάσταση συστήματος ελέγχου επιπέδων φωτισμού με αισθητήρες παρουσίας.
- Εγκατάσταση εξωτερικών σκιάστρων.
- Εγκατάσταση συστήματος ενεργειακής διαχείρισης.
- Αγορά ηλεκτροκίνητων οχημάτων για χρήση εντός του χώρου της επιχείρησης.

2.3 Τεχνολογική αναβάθμιση μέσω της αύξησης της χρήσης ΤΠΕ

2.3.1 Αναβάθμιση τεχνολογικών υποδομών, Ενσωμάτωση εξοπλισμού ΤΠΕ. Προμήθεια - μεταφορά - εγκατάσταση νέων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού πληροφορικής όπως πχ. ηλεκτρονικοί υπολογιστές, εξοπλισμός μηχανογράφησης και ηλεκτρονικής δικτύωσης.

2.3.2 Κόστη Αδειών χρήσης λογισμικού ή σύμβασης παροχής υπηρεσιών για μέχρι ένα έτος από το χρόνο προμήθειας. Στα παραδοτέα υλοποίησης θα πρέπει να είναι σαφής ο τρόπος παροχής της άδειας χρήσης λογισμικού ή υπηρεσίας, π.χ. per named/concurrent user, per server, /CPU κ.τ.λ. Τα λογισμικά δύναται να αφορούν σε:

«Αναβάθμιση πολύ μικρών & μικρών επιχειρήσεων για την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους στις νέες αγορές»

- αυτοματοποίηση της παραγωγής και των επιχειρηματικών και οικονομικών διαδικασιών
- ποιοτικό έλεγχο των παραγόμενων προϊόντων
- διασύνδεση των επιχειρήσεων με εθνικά ή διεθνή δίκτυα
- ανάπτυξη δραστηριοτήτων e- business, e-marketing και e-commerce
- σύνδεση σε e-marketplaces
- ψηφιακές εφαρμογές διαδικτυακής προβολής (π.χ search engine optimizations, accelerators κτλ)
- ανάπτυξη εφαρμογών κοινωνικής δικτύωσης
- ανάπτυξη και εφαρμογή συστημάτων υποστήριξης INTRANET και EXTRANET,
- ανάπτυξη και εφαρμογή εξειδικευμένων προγραμμάτων διαχείρισης πελατών ή προσωπικού της επιχείρησης (τύπου ERP, CRM, HRMS)
- διαχείριση εγγράφων και υποστήριξη διαδικασιών.

2.3.3 Κόστη υιοθέτησης υπηρεσιών cloud computing.

2.3.4 Κόστος για την εγκατάσταση και τυχόν παραμετροποίηση του λογισμικού καθώς και το κόστος εκπαίδευσης του προσωπικού. Οι εν λόγω δαπάνες είναι επιλέξιμες μέχρι το 20% του κόστους αγοράς του αντίστοιχου λογισμικού.

2.4 Λοιπός Εξοπλισμός

2.4.1 Προμήθεια μεταφορικών μέσων διακίνησης προϊόντων και πρώτων υλών εντός του χώρου παραγωγής (τύπου κλαρκ).

2.4.2 Προμήθεια μεταφορικού μέσου επαγγελματικής χρήσης μέχρι του ποσού των 15.000€, αποκλειόμενης ρητώς της αγοράς επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης, εφόσον δικαιολογείται από την άσκηση δραστηριότητας της επιχείρησης και δεν προορίζεται για εκμίσθωση.

2.4.3 Προμήθεια εξοπλισμού γραφείου, όπως:

- μηχανές και έπιπλα γραφείου. Η δαπάνη για έπιπλα γραφείου δεν δύναται να υπερβαίνει το 10% της συνολικής επιχορηγούμενης δαπάνης της κατηγορίας.
- εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών και αναβάθμιση υφιστάμενων συστημάτων τηλεπικοινωνίας, τηλεφωνικά κέντρα.

Σημειώνεται ότι:

- Ο προμηθευόμενος εξοπλισμός για να είναι επιλέξιμος θα πρέπει να είναι σύγχρονος τεχνολογίας, καινούργιος, αμεταχειριστος και στην κυριότητα της επιχείρησης. Για το λόγο αυτό οι επιχειρήσεις θα πρέπει να προσκομίζουν σχετική βεβαίωση του οίκου κατασκευής ή του προμηθευτή.
- Η δαπάνη χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη μόνο όταν ο εκμισθωτής μπορεί να συνάψει συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1665/1986 (ΦΕΚ 194 Α'), όπως ισχύει.

Εάν η σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης λήγει μετά την τελική ημερομηνία έως την οποία λαμβάνονται υπόψη οι πληρωμές στο πλαίσιο του ΕΠ, θεωρούνται επιλέξιμες μόνον οι δαπάνες

«Αναβάθμιση πολύ μικρών & μικρών επιχειρήσεων για την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους στις νέες αγορές»

για τα ληξιπρόθεσμα μισθώματα που καταβλήθηκαν από τον μισθωτή έως την τελική ημερομηνία των πληρωμών στο πλαίσιο του ΕΠ.

- Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε δασμούς, φόρους, τέλη, έξοδα αμοιβών εκτελωνιστή και εκτελωνισμού.
- Η επιχείρηση πρέπει να διατηρήσει στην κατοχή της και να μην μεταβιβάσει τον εξοπλισμό αυτό τουλάχιστον επί μια τριετία από την ημερομηνία τελικής πληρωμής στο Δικαιούχο.
- Δεν είναι επιλέξιμες δαπάνες για προμήθεια αναλώσιμων υλικών, μικρο-εργαλείων, μικρο-εξαρτημάτων και ανταλλακτικών.
- Τέλη ταξινόμησης, ασφάλειες μεταφορικών μέσων διακίνησης προϊόντων και πρώτων υλών εντός και εκτός του χώρου παραγωγής δεν είναι επιλέξιμα.
- Η αγορά εξοπλισμού, οποίος προορίζεται για εκμίσθωση δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη.
- Σε περίπτωση εγκατάστασης μικρής κλίμακας Α.Π.Ε. για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας απαιτείται:
  - ο να εξασφαλιστούν, εφόσον απαιτούνται, οι κατάλληλες άδειες για την υλοποίηση και τη λειτουργία της εγκατάστασης.
  - ο η παραγόμενη ηλεκτρική ισχύς της υπό ένταξη εγκατάστασης από ΑΠΕ θα πρέπει αποδεδειγμένα να εξυπηρετεί αποκλειστικά τις ανάγκες της επιχείρησης.
  - ο η ηλεκτρική ισχύς της υπό ένταξη εγκατάστασης από ΑΠΕ δεν μπορεί να υπερβαίνει το άθροισμα των ηλεκτρικών καταναλώσεων της επιχείρησης, όπως αυτό προκύπτει από την ηλεκτρομηχανολογική μελέτη της εγκατάστασης στην οποία εγκαθίσταται η υπό ένταξη εγκατάσταση από ΑΠΕ.
  - ο η παραγόμενη ηλεκτρική ισχύς της εγκατάστασης ΑΠΕ δεν αποφέρει οικονομικό όφελος.
- Το προμηθευόμενο λογισμικό θα πρέπει να είναι καινούργιο και η επιχείρηση να είναι νόμιμος κάτοχος αυτού. Για το λόγο αυτό οι επιχειρήσεις θα πρέπει να προσκομίζουν σχετική βεβαίωση του οίκου κατασκευής ή του προμηθευτή μαζί με την απαιτούμενη άδεια χρήσης.
- Παροχή υπηρεσιών υποστήριξης είναι επιλέξιμη μέχρι ένα έτος από το χρόνο προμήθειας.
- Σε περίπτωση αγοράς λογισμικού εφαρμογών που απευθύνεται σε πελατειακό κοινό, θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα για να εξυπηρετεί τις ανάγκες ατόμων με αναπηρία σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο Web Content Accessibility Guidelines (WCAG), έκδοση 2.0 σε επίπεδο AA (οι δαπάνες μετατροπής είναι επιλέξιμες).
- Με την απόκτηση του λογισμικού η επιχείρηση πρέπει να εγγράψει τον εξοπλισμό αυτό στο Μητρώο παγίων κατά τα προβλεπόμενα στην Εθνική φορολογική νομοθεσία.
- Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε ιδιοκατασκευή λογισμικού από την ίδια την επιχείρηση που εγκρίθηκε για χρηματοδότηση.
- Δεν είναι επιλέξιμη η ανανέωση αγοράς άδειας χρήσης για υπάρχον λογισμικό στην επιχείρηση.

3.1 Πιστοποίηση Συστημάτων, Σχεδιασμός και Τυποποίηση

3.1.1 Μελέτη και σύνταξη εγχειριδίων για την ανάπτυξη και πιστοποίηση διαχειριστικών συστημάτων στις διοικητικές, οικονομικές και παραγωγικές δραστηριότητες των επιχειρήσεων από διαπιστευμένους φορείς πιστοποίησης.

Πρόσκληση: Ο.Ι.1_ΚΕ_1 Έκδοση: 1 ^η Ημ. Έκδοσης: 11.02.2016	Σελίδα 19 από 57	
--	------------------	---

«Αναβάθμιση πολύ μικρών & μικρών επιχειρήσεων για την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους στις νέες αγορές»

3.1.2 Πιστοποίηση και τυποποίηση τελικών προϊόντων και υπηρεσιών σύμφωνα με αναγνωρισμένα πρότυπα (π.χ. CE).

3.1.3 Σχεδιασμός νέων προϊόντων, ετικέτας και συσκευασίας.

3.1.4 Πιστοποίηση ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων κτιρίων - μετρήσεις απόδοσης και επαλήθευσης.

3.1.5 Βιομηχανικές επιθεωρήσεις.

Οι εν λόγω δαπάνες είναι επιλέξιμες με την προϋπόθεση ότι κατά την επαλήθευση /πιστοποίηση προσκομίζεται το σχετικό πιστοποιητικό –βεβαίωση του διαπιστευμένου φορέα, το οποίο θα πρέπει να έχει εκδοθεί έως την ημερομηνία της ολοκλήρωσης του έργου. Το κόστος ανάπτυξης, εγκατάστασης και πιστοποίησης δεν πρέπει να ξεπερνά τις 5.000 € ανά διαχειριστικό σύστημα.

3.2 Προβολή -Προώθηση των επιχειρήσεων σε αγορές στόχους

3.2.1 Έξοδα συμμετοχής σε Διεθνείς Εκθέσεις ή Επαγγελματικές Εκθέσεις του εσωτερικού ή του εξωτερικού υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- η συμμετοχή αφορά είτε στην προώθηση υφιστάμενων προϊόντων και υπηρεσιών σε νέες αγορές, είτε στην προώθηση νέων προϊόντων και υπηρεσιών σε δεδομένες αγορές
- η επιχείρηση θα συμμετέχει για πρώτη φορά στην έκθεση και θα προσκομίσει σχετική βεβαίωση από τον αρμόδιο φορέα διοργάνωσης αυτής.

Επιλέξιμη είναι η δαπάνη ενοικίασης και διαμόρφωσης του περιπτέρου, η εγγραφή στους καταλόγους της έκθεσης και το κόστος για τη μεταφορά και την ασφάλιση των εκθεμάτων. Δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες τα έξοδα μετακίνησης, διαμονής και διατροφής των συμμετεχόντων.

3.2.2 Σχεδιασμός και παραγωγή έντυπου πληροφοριακού υλικού μέχρι ποσού 5.000€.

3.2.3 Διαφημιστικές καταχωρήσεις σε έντυπη ή/και ηλεκτρονική μορφή μέχρι ποσού 5.000€. Δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη το κόστος για τη χρήση Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας (π.χ. αγορά χρόνου σε ραδιοτηλεοπτικά/τηλεοπτικά μέσα).

3.2.4 Σχεδιασμός λογοτύπου και εταιρικής ταυτότητας μέχρι ποσού 5.000€.

3.2.5 Αναβάθμιση υφιστάμενου διαδικτυακού τόπου (ιστοσελίδας), δημιουργία-κατασκευή νέου διαδικτυακού τόπου και προσαρμογή υπάρχουσας ιστοσελίδας για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία μέχρι του ποσού των 2.500€.

3.2.6 Δαπάνες προβολής σε ηλεκτρονικά μέσα κοινωνικής / επαγγελματικής δικτύωσης και άλλα σύγχρονα μέσα μέχρι ποσού 5.000€.

«Αναβάθμιση πολύ μικρών & μικρών επιχειρήσεων για την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους στις νέες αγορές»

3.3 Ενέργειες για την κατοχύρωση ευρεσιτεχνιών και την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο ή για την απόκτηση και χρήση πατεντών και για τη μεταφορά τεχνολογίας.

3.3.1 Δαπάνες κατοχύρωσης ευρεσιτεχνίας και βιομηχανικού σχεδιασμού.

3.3.2 Απόκτηση, μεταφορά και χρήση δικαιωμάτων τεχνολογίας ή και αδειών εκμετάλλευσης για την υλοποίηση του προτεινόμενου έργου.

Οι δαπάνες αφορούν το σύνολο των ενεργειών που θα πραγματοποιηθούν για την απόκτηση, προστασία, μεταφορά και χρήση και εκμετάλλευση της απαιτούμενης τεχνολογίας (π.χ. αγορά δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, τεχνολογίας, μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων, αγορά προτύπων ή αδειών εκμετάλλευσης προτύπων κλπ.) για την υλοποίηση των προτεινόμενων έργων.

Η αποκτώμενη τεχνολογία θα πρέπει να συνδέεται με τη μορφή και τους στόχους του επιχειρηματικού σχεδίου και να συνοδεύεται από τα απαιτούμενα παραδοτέα όπως αυτά αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΧ της παρούσας Αναλυτικής Πρόσκλησης. Η τεχνολογία μπορεί να προέρχεται είτε από το εσωτερικό είτε από το εξωτερικό. Με την απόκτηση των δικαιωμάτων τεχνολογίας η επιχείρηση πρέπει να εγγράψει την εν λόγω δαπάνη στο Μητρώο παγίων (όπου απαιτείται) κατά τα προβλεπόμενα στην Εθνική φορολογική νομοθεσία.

3.4 Τεχνική και Συμβουλευτική Υποστήριξη/Καθοδήγηση επιχειρήσεων που θα συμβάλει στην βελτίωση της οργάνωσης και παραγωγικότητας των επιχειρήσεων, στην υποστήριξη καινοτομικής και τεχνολογικής επιχειρηματικότητας και θα υποστηρίζει τον προσανατολισμό προς νέες αγορές.

3.4.1 Δαπάνες συμμετοχής σε διαγωνισμούς, που αφορούν νέες αγορές ή νέα προϊόντα / υπηρεσίες.

3.4.2 Δαπάνες τεχνικής υποστήριξης για τη σύναψη συμβάσεων συνεργασίας με οίκους του εξωτερικού ή Κοινών Επιχειρήσεων Joint-Ventures, που αφορούν νέες αγορές ή νέα προϊόντα / υπηρεσίες.

3.4.3 Οργάνωσης και υποστήριξης εν γένει εξωστρεφών ενεργειών και δραστηριοτήτων (coaching - mentoring).

3.4.4 Εκπόνηση μελετών και ερευνών κάθε μορφής όπως έρευνες αγοράς, μελέτες benchmarking, οργάνωσης διοίκησης, αναδιοργάνωσης των επιμέρους λειτουργιών της επιχείρησης, ανασχεδιασμού επιχειρηματικών διαδικασιών (reengineering), τυποποίησης διαδικασιών, εκτίμησης επιχειρηματικού κινδύνου - risk analysis, marketing plan.

3.4.5 Εφαρμογή της μεθοδολογίας του design για τη δημιουργία νέου ή βελτιωμένου προϊόντος/ υπηρεσίας/ επιχειρησιακού συστήματος/ οργανωτικής διαδικασίας μέχρι και του ποσού των 5.000€. Η μεθοδολογία DESIGN περιλαμβάνει 5 στάδια για κάθε ένα από τα οποία χρησιμοποιούνται εξειδικευμένα εργαλεία (toolkits). Τα στάδια αυτά είναι: 1. Καθορισμός της πρόκλησης, 2. Ανάπτυξη ιδεών, 3. Ανάπτυξη πρωτοτύπων, 4. Δοκιμή πρωτοτύπων και 5. Υλοποίηση και αξιολόγηση.

«Αναβάθμιση πολύ μικρών & μικρών επιχειρήσεων για την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους στις νέες αγορές»

3.4.6 Παροχή υπηρεσιών παρακολούθησης και διοίκησης του επενδυτικού σχεδίου μέχρι του ποσού των 2.500€. Οι δαπάνες παροχής υπηρεσιών παρακολούθησης και διαχείρισης επενδύσεων είναι επιλέξιμες υπό τον όρο ότι αφορούν στο χρονικό διάστημα από την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης και μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης.

Σημειώνεται ότι:

- Το συνολικό κόστος μελετών συμπεριλαμβανομένου και του κόστους παρακολούθησης και διοίκησης του επιχειρηματικού σχεδίου δεν θα πρέπει να ξεπερνά τις 6.000€.
- Οι πιθανές δαπάνες ταξιδιών των συμβούλων συμπεριλαμβάνονται στην συνολική αμοιβή τους και δεν είναι επιλέξιμες ως διακριτές δαπάνες.
- Για κάθε συμβουλευτική υπηρεσία, πρέπει να υπάρχει σχετική σύμβαση με την επιχείρηση. Η εν λόγω σύμβαση, ανεξαρτήτως του κόστους της συμβουλευτικής υπηρεσίας, θα πρέπει να είναι νομίμως καταχωρημένη στο taxisnet
- Οι δαπάνες για τις μελέτες πυροπροστασίας, περιβαλλοντικών επιπτώσεων, απόκτησης άδειας λειτουργίας της επιχείρησης ή νόμιμου απαλλακτικού από αυτήν, καθώς και για μελέτες επαγγελματικού κινδύνου και άλλες παρεμφερείς μελέτες δεν είναι επιλέξιμες.
- Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής θα αξιολογούνται για τη σκοπιμότητά τους σε σχέση με το μέγεθος της επιχείρησης, καθώς και για τη συνάφειά τους σε σχέση με το επιχειρηματικό σχέδιο.
- Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε δασμούς, φόρους, τέλη.

4.1 Μισθολογικό κόστος Υφιστάμενου Προσωπικού.

4.1.1 Οι εργαζόμενοι να απασχολούνται στην επιχείρηση με εξαρτημένη πλήρη ή μερική απασχόληση (μισθωτή εργασία).

4.1.2 Δαπάνες στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης και εφόσον εμπλέκονται στην υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου

4.1.3 Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής περιλαμβάνονται στο συνολικό επιχορηγούμενο Π/Υ του επενδυτικού σχεδίου και μέχρι του επιλέξιμου ορίου.

4.1.4 Οι ΕΜΕ μισθωτής εργασίας της επιχείρησης του έτους 2015 θα πρέπει να διατηρηθούν σε όλη τη διάρκεια υλοποίησης του έργου, όσο και κατά το τελευταίο έτος υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου. Ως τελευταίο έτος υλοποίησης θεωρούνται οι δώδεκα (12) μήνες που προηγούνται του μήνα ολοκλήρωσης.

4.1.5 Σε επενδυτικά σχέδια που ολοκληρώνονται σε μικρότερο των δώδεκα (12) μηνών χρονικό διάστημα, η υποχρέωση διατήρησης του υφιστάμενου Προσωπικού τους παραμένει και στους επόμενους της ολοκλήρωσης μήνες και μέχρι τη συμπλήρωση δώδεκα μηνών.

4.1.6 Ε.Μ.Ε. μισθωτής εργασίας το κόστος της οποίας επιχορηγείται από άλλο Φορέα (πχ ΟΑΕΔ), προσμετράται στη διατήρηση Προσωπικού. Ωστόσο το μισθολογικό κόστος αυτής της ΕΜΕ δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη, ώστε να συγχρηματοδοτηθεί στην παρούσα Κατηγορία Δαπανών.

4.1.7 Όλοι οι υπολογισμοί γίνονται σε ΕΜΕ. Εργαζόμενοι που απασχολούνται με μερική απασχόληση λογίζονται ως κλάσματα ΕΜΕ.

«Αναβάθμιση πολύ μικρών & μικρών επιχειρήσεων για την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους στις νέες αγορές»

4.2 Μισθολογικό κόστος Νεοπροσλαμβανόμενου Προσωπικού.

4.2.1 Οι εργαζόμενοι να απασχολούνται στην επιχείρηση με εξαρτημένη πλήρη ή μερική απασχόληση (μισθωτή εργασία).

4.2.2 Δαπάνες στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης και εφόσον εμπλέκονται στην υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου.

4.2.3 Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής περιλαμβάνονται στο συνολικό επιχορηγούμενο Π/Υ του επενδυτικού σχεδίου και μέχρι του επιλέξιμου ορίου.

4.2.4 Στην περίπτωση επιχορήγησης νεοπροσλαμβανόμενου Προσωπικού, οι επιχορηγούμενες ετήσιες μονάδες εργασίας (ΕΜΕ) πρέπει να είναι πρόσθετες ως προς τις ΕΜΕ της επιχείρησης κατά το έτος 2015.

Οι ΕΜΕ μισθωτής εργασίας της επιχείρησης του έτους 2015, καθώς και οι πρόσθετες επιχορηγούμενες ΕΜΕ θα πρέπει να διατηρηθούν σε όλη τη διάρκεια υλοποίησης του έργου, όσο και κατά το τελευταίο έτος υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου. Ως τελευταίο έτος υλοποίησης θεωρούνται οι δώδεκα (12) μήνες που προηγούνται του μήνα ολοκλήρωσης.

4.2.5 Σε επενδυτικά σχέδια που ολοκληρώνονται σε μικρότερο των δώδεκα (12) μηνών χρονικό διάστημα, η υποχρέωση διατήρησης του υφιστάμενου και νέου Προσωπικού τους παραμένει και, εφόσον δεν εκπληρωθεί στην ολοκλήρωση, αφορά στους επόμενους της ολοκλήρωσης μήνες και μέχρι τη συμπλήρωση δώδεκα μηνών.

4.2.6 Ε.Μ.Ε. μισθωτής εργασίας το κόστος της οποίας επιχορηγείται από άλλο Φορέα (πχ ΟΑΕΔ), προσμετράται στη διατήρηση Προσωπικού. Ωστόσο το μισθολογικό κόστος αυτής της ΕΜΕ δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη προς συγχρηματοδότηση στην παρούσα Κατηγορία Δαπανών.

4.2.7 Όλοι οι υπολογισμοί γίνονται σε ΕΜΕ. Εργαζόμενοι που απασχολούνται με μερική απασχόληση λογίζονται ως κλάσματα ΕΜΕ.

Β. ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Επισημαίνεται ότι:

1. Δεν θεωρούνται επιλέξιμες οι δαπάνες που πραγματοποιούνται πριν από τον χρόνο έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών, δηλαδή πριν την ημερομηνία δημοσίευσης της Πρόσκλησης.
2. Τιμολόγια που είναι ξενόγλωσσα (εκτός αγγλικής), ενδέχεται να κληθούν οι δικαιούχοι να τα υποβάλουν μεταφρασμένα στην ελληνική γλώσσα, προκειμένου να καταστεί δυνατή η πιστοποίηση της επιλεξιμότητάς τους.
3. Για τον έλεγχο των τιμών, οι αρμόδιες Υπηρεσίες και Επιτροπές μπορούν να ελέγχουν τα στοιχεία αξίας των μηχανημάτων και εξοπλισμού. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες και Επιτροπές μπορεί να ζητήσουν από το δικαιούχο, τον προμηθευτικό οίκο ή και τρίτους πρόσθετα κατά την κρίση τους στοιχεία και πληροφορίες για την εξακρίβωση της αξίας και για τον έλεγχο των τιμών αυτών.

«Αναβάθμιση πολύ μικρών & μικρών επιχειρήσεων για την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους στις νέες αγορές»

4. Για τον έλεγχο του κόστους των δαπανών της επένδυσης μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες και Επιτροπές κάθε είδους αποδεικτικά στοιχεία, όπως μέθοδοι κοστολόγησης κτιριακών και άλλων κατασκευαστικών εργασιών που θα λαμβάνουν υπόψη τη φύση και το είδος των συγκεκριμένων κτιριακών κατασκευών.
5. Όλες οι δαπάνες θα εξετάζονται για την επιλεξιμότητά τους, το εύλογο του κόστους, καθώς και για τη σκοπιμότητά τους σε σχέση με την επιχείρηση και το επενδυτικό σχέδιο κατά την πιστοποίησή τους. Σε περίπτωση που οι δαπάνες που πιστοποιούνται δεν κριθούν επιλέξιμες, εύλογες ή/και σχετικές με την επιλέξιμη δραστηριότητα της επιχείρησης κατά την πιστοποίηση τους, θα γίνεται δεκτό, μόνο το ποσό που χαρακτηρίζεται ως επιλέξιμο, εύλογο και σχετικό.
6. Συμβάσεις ή Ιδιωτικά Συμφωνητικά συντάσσονται και προσκομίζονται μόνον εφόσον αυτό απαιτείται από τη Φορολογική Νομοθεσία.
7. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) είναι επιλέξιμη δαπάνη, εφ' όσον ο δικαιούχος δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ΦΠΑ όπως εκάστοτε ισχύει. Ειδικότερα, είναι επιλέξιμη δαπάνη εφ' όσον βαρύνει δαπάνες που χρησιμοποιούνται για την άσκηση εξαιρούμενων ή απαλλασσόμενων του ΦΠΑ δραστηριοτήτων του δικαιούχου.
8. Στις περιπτώσεις που ο ΦΠΑ βαρύνει δαπάνες οι οποίες χρησιμοποιούνται τόσο για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης όσο και για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες παρέχεται το σχετικό δικαίωμα, ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη κατά το ποσοστό που δεν μπορεί να ανακτηθεί. Σημειώνεται ότι, όταν ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη, συμπεριλαμβάνεται στον επιχορηγούμενο π/υ και σε καμία περίπτωση δεν τον προσαυξάνει.
9. Σημειώνεται ότι δεν είναι επιλέξιμη η πρόσληψη συζύγων και συγγενών α' και β' βαθμού.

Ι.1.6.2 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Προϋπολογισμός Επενδυτικής Πρότασης

Ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός κάθε επενδυτικής πρότασης δυνητικού δικαιούχου ενίσχυσης δεν δύναται να είναι μικρότερος των δεκαπέντε χιλιάδων ευρώ (15.000€) και δεν δύναται να υπερβαίνει τον κύκλο εργασιών του έτους 2015 ή το ποσόν των διακοσίων χιλιάδων ευρώ (200.000€) στην περίπτωση που ο κύκλος εργασιών της επιχείρησης το έτος 2015 ήταν μεγαλύτερος των διακοσίων χιλιάδων ευρώ (200.000€).

Γενικές επισημάνσεις:

- Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο θα έχει προϋπολογισμό μικρότερο από 15.000€, τότε αυτό θα κρίνεται μη επιλέξιμο εξ αρχής και δε μπορεί να υποβληθεί.
- Στην περίπτωση που το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο έχει προϋπολογισμό μεγαλύτερο του ανώτατου ορίου που ορίζεται παραπάνω, το ποσό πέραν της Δημόσιας Χρηματοδότησης για την κάλυψη του συνολικού προϋπολογισμού θα θεωρείται ιδιωτική συμμετοχή για την υλοποίηση του σχεδίου. Στην περίπτωση αυτή, παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν επιχορηγούνται, αντικείμενο αξιολόγησης και παρακολούθησης-ελέγχου αποτελεί το σύνολο της επενδυτικής πρότασης και το σύνολο του υπερβάλλοντος κόστους.